

Zipre:

Zer gertatu da? Ba ote dago irtenbiderik?

1. Gordailu zerga

Gordailu zerga modan jarri da (dute) eta erakargarriagoa beste zerga igoerak eta gastu murrizketak baino, nahiz eta deflaziogilea izan, eta orokorki banku sistema desorekatu¹.

Hala ere, Zipren, zenbait negoziazio eta gero, akordio batera iritsi zen².

2 Interes tasa negatiboa

Zipren proposatutako gordailu zerga funtzionalki interes tasa negatibo bat da³.

3. Finantza beharrak eta iturriak

Ez soilik Zipre, Europa osoa Errusiaren mende dago hainbat gaitan, gasan eta gasolioan barne⁴.

4. Cypress Popular Bank

Banku gordailuak zergatzeak esan nahi du banku maileguak ez direla ordainduak izan.

Hona Mosler-en hitzez⁵, Zipreri dgokionez.

Datu gordinetan:

70 x 10⁹ inguru gordailu totalean

Haietatik, 30 x 10⁹ inguru 'ez egoile' izanik

Gutxi gora behera 9 x 10⁹ behar dira birkapitalizatzeko. Baldin eta kapital ratioak %10 izateko badira, kapital berri osoa 7 x 10⁹ izango da. Horrek esan nahi du banku sistemaren kapitala⁶ (galera netoa) negatiboa dela: 2 x 10⁹.

Gordailu asko irten dira, eta horrek bankuek Banku Zentraletik maileguz hartzea ekarri dute⁷.

¹ Ikus <http://softcurrencyeconomics.com/2013/03/17/cyprus-agrees-to-euro-zone-bailout-package-that-includes-a-deposit-tax/>.

² Ikus <http://www.nytimes.com/2013/03/17/business/global/cyprus-agrees-to-euro-zone-bailout-package.html?hp&r=2&>. Ingelesez: "...a one-time tax of 9.9 percent on Cypriot bank deposits of more than \$130,000, or 100,000 euros, and a tax of 6.75 percent on smaller deposit."

³ Ikus <http://softcurrencyeconomics.com/2013/03/19/cyprus-just-remember-that-negative-interest-rates-are-a-tax/>.

Ingelesez: "Many have proposed negative interest rates as further 'easing' to help the economy.(too many, actually)

The proposed deposit tax in Cypress is functionally a one time negative interest rate. So maybe if they made it annual- just like the negative interest rates proposed elsewhere- it would help the economy?

So as previously discussed, I still see it in a spectrum. Positive rates are a govt subsidy and negative interest rates are a tax."

⁴ Ikus <http://softcurrencyeconomics.com/2013/03/21/cyprus-funding-need-and-sources/>.

⁵ Ikus <http://softcurrencyeconomics.com/2013/03/21/cyprus-popular-bank-taxing-bank-deposits-means-that-bank-loans-do-not-get-paid/>.

⁶ Ingelesez: "When the banks take in deposits they have the funds and buy assets."

Ondorioz, gordailugilearen palanka-efektua dator, zuk nire banku gordailuak zergatzen dituzu eta zure mailegu batzuk ez dira ordainduak izan.

Hortaz, ez da ezer irabazten, eta gauza asko galdu daiteke⁸.

Dena den, horrela segitzen du Mosler-ek: *This is all likely far from over.*

5. Mosler-en soluzioa Ziprerako eta Europarako

Hona hemen Mosler-ek dioena⁹.

Lehendabizi, hona Ziprerako proposamena¹⁰:

EBZk Zipreko banku gordailuak bermatzen ditu, urteko kuota % 0,25 izanik.

EBZk Zipreko bankuetarako erregulatzea bere gain hartzen du, baita gainbegiratzea, bankugintzako arautegien betearaztea, eta abar ere.

Horixe bilakatzen da EBko banku guztiak erregulatzeko modeloa.

Aipatu bezala, 70×10^9 inguru aktiboekin, Zipreko banku sistemak kapital negatiboa dauka, 2×10^9 inguru, edo aktibotan % 3 inguru¹¹.

EBZko gordailu aseguruarekin, likidezia arazoa desagertzen da.

Beraz, mailegutan, 10×10^9 inguruakoak ez dira aplikagarriak, baita hainbat erregulatzaileraren rola desagertu¹² ere.

Gainera, fondoek kostuak behera doaz; beraz, interes netoen marjinak zabaldu, barneko kapital berreraiketa bultzatuz.

EBZren erregulazioak hainbat neurri dauzka barne, bankuen oraingo egoera berezia kontuan edukiz¹³. Baita kapital ez nahikoa dagoeneko baldintzatan¹⁴ ere.

⁷ Ingelesez: *"Lots of deposits have exited which has caused the banks to borrow from the CB vs 'eligible collateral' at the Bank of Cypress, an ECB 'branch' under ELA (emergency lending)."*

⁸ Ingelesez: *"I'm guessing there's a good chance the non resident deposits are tied to loans to related parties of the depositors. That's how it's done – I give you a billion in deposits and you lend my company/friends/etc. a billion or 2 billion. Not to mention the reverse – my company makes a deposit and you loan me the funds. x2. etc That gives the depositor leverage – you start taxing my bank deposits and some of your loans don't get paid. So nothing's gained, and a lot could be lost."* (Oharra: Amerikar bilioia = 10^9 .)

⁹ Ikus <http://softcurrencyeconomics.com/2013/03/22/the-mosler-solution-for-cyprus-europe/>.

¹⁰ Ikus <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2013/03/23/ziprerako-proposamena/>.

¹¹ Eta horrela segitzen du Mosler-ek: *"And that no doubt includes markdowns on EU member nation debt that 'goes away' with the ECB 'doing what it takes' to sustain solvency."*

¹² Ingelesez: *"With ECB deposit insurance, the liquidity issue goes away. So the approx 10 billion in loans won't be applicable and 'regulatory forbearance' can then obviate the need for the rest of the proposed and highly controversial and problematic 'rescue package'."*

¹³ Ingelesez: *"ECB regulation will include 'regulatory forbearance' where the banks are allowed to operate with current levels of negative capital under strict 'tarp like' terms and conditions- no dividends, salary and bonus controls, credit quality criteria, etc. etc. and not to neglect thorough investigations into criminal activity and prosecution."*

EBZk, banku zentral guztiek bezala, azkenean banku gordailu guztiak segurtatuko ditu, baita erregulazioa ere.

Zipre aukera bat da, EBZren gainontzeko banku kideetara arazoa hedatu baino lehen¹⁵.

6. Zipre (segida)

Dijsselbloem-ek¹⁶ argi esan du akziodunak, gero bonodunak eta gero aseguru gabeko gordailudunak arriskuan¹⁷ daudela banku bat arazotan sartzen denean¹⁸.

Ematen du euro/dolar erlazioa beherantz joango dela harik eta Draghi (EBZko nagusiak) 'behar dena' egin arte, gordailugileak babesteko.

Nola ikusten duzu euro/dolar ratio orain Zipren aurrekari hori jarri denean eta Dijselbloem-ek baieztapen argiak egin ondoren?

Mosler-ek:

"Teknikoki euroa beherantz doa portfolioen desplazamenduekin. Baina halaber euroak oinarrizko babesa irabazten du finantza aktiboan murrizketa behartzailea dela kausa.

Emaitzak egokitzapena hedatzen du konfiskazio arriskua beheratzeko, herrialde kideko zor nazionalarekiko prima alemaniarra gehiago babestuz.

Gauza bertsua izango litzateke banku gordailuekin, baina EBZk bankuei maileguz emanez, finantza kostuak gaitzen ari direnei. Hortaz, banku alemaniarrei gordailu desplazamendu gehiago, eta EBZk maileguz emanez.

Greziako sektore pribatuaren larrialdia gertaera soila eta bakarra deklaratu zen baina orain aldarrikapen horren eta beste batzuen aldarrikapenen sinesgarritasuna desagertu da.

'Egin behar dena' delakoan orain argi banku gordailuen zergatzea sartzen da, baita bono jabetzak zergatzea ere, ahantzi gabe transakzio zergak.

Hori guztia zorra murrizteko helburu urrunarekin, gobernuko ez diren sektoreen finantza aktibo netoen murrizketatzat ezaguna dena.

¹⁴ Ingelesez: "*When capital ratios are brought into compliance with BASIL levels either through earnings and/or raising new equity the ECB can remove the 'special requirements and restrictions' imposed due to insufficient capital.*"

¹⁵ Ingelesez: "*The ECB, like all central banks, will ultimately insure all bank deposits and also do the regulation. It's already pretty much doing this indirectly. Cyprus is an opening to do it directly, and get the process down there first before expanding to the rest of the ECB's member banks.*"

¹⁶ Ikus http://en.wikipedia.org/wiki/Jeroen_Dijsselbloem. "*He is ... the president of the Euro Group since 21 January 2013, and president of the Board of Governors of the European Stability Mechanism (ESM) since 11 February 2013.*"

¹⁷ Ingelesez: "*...we've decided to post a transcript of the portion of the interview dealing with how the eurozone might deal with bank failures in the future in light of the Cyprus example.*" Ikus <http://blogs.ft.com/brusselsblog/2013/03/the-ftreuters-dijsselbloem-interview-transcript/>.

¹⁸ Ikus <http://moslereconomics.com/2013/03/27/cyprus-dijsselbloem/>. Halaber, ikus <http://softcurrencyeconomics.com/2013/03/28/the-very-promise-of-the-euro-has-turned-from-harmony-and-growth-to-blood-sweat-and-tears-without-end-and-without-further-public-purpose/>.

Eta okerrago.

Euroaren benetako promesa, hots, harmonia eta hazkundea orain odola, izerdi eta malko bilakatu dira, bukaerarik gabe, eta inongo asmo publiko gehiagorik barik.”

Joan den astelehenean, 2013/03/25ean, gauaz, Holandako TVn Dijsselbloem-ekin elkarrizketa luzea egon zen, merkatuek arratsaldean hain gogorki erreakzionatu eta gero, beraren baieztapen haiek egin eta gero. Ez zuen atzera egin. Zeharka haren baieztapenek argi utzi zuten eurogunean gordailuen babes sistemak bere mugak dituela, herrialde kideen mugak direla kausa, zeren kide horiek ez baitira gehiago subiranoak. Elkarrizketa egin zionak berari galdetu zionean ea 100K-eko muga altuegia ote zen, onartu zuen oso altua zela. Ez zuen oraindik urratsik eman [esateko] soilik EBZren babes bat sinesgarria izango litzatekeela eta gordailuen %100etan babesteko gai.

7. Zilarrezko irtenbidea¹⁹ (EBrako)

EBZk esplizituki gordailu aseguruia bermatzen du eta banku erregulazioa bere gain hartu.

EBZk % 0 tasa politika iraunkorra egiten du.

EBZk herrialde kideen zorra bermatzen du.

EBk defizit mugak BPGren %8an jartzen ditu, hobetutako betearazte politikarekin.

EBk bere ondasun eta zerbitzu publikoak fokatzan ditu langabeziarik handienetako eskualdeetan.

Lan bermea: EBZk ELR programa, edo lan bermeko programa (*employer of last resort*, alegia, azken baliabideko enplegatzaile gisa) finantzatuko du.

8. Randall Wray-k Ziprez

Wray ere Ziprez aritu da²⁰, Irlandan gertatu zena gogoratuz²¹.

Arazoa, Wray-ren arabera, Ziprez haratago doa²²: *“anyone who has deposits in any Euroland bank that is not a German bank is either a philanthropist or a fool.”*

9. Bill Mitchell-ek Ziprez

Mitchell ere Ziprez aritu da²³.

‘Greziaz ala Islandiaz’ aritzean, honelako grafikoak aurkezten ditu:

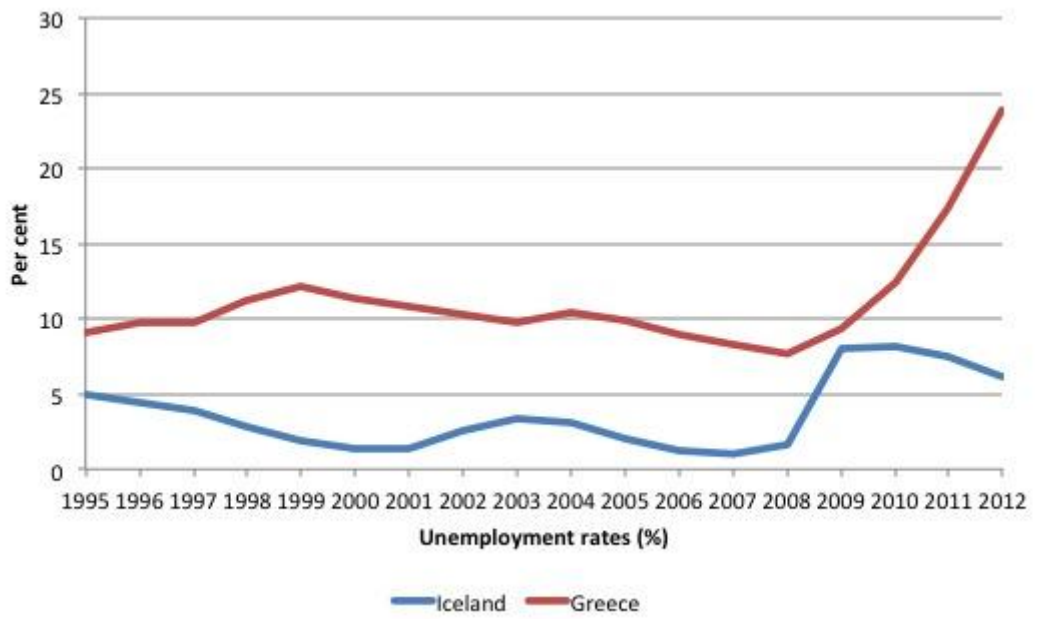
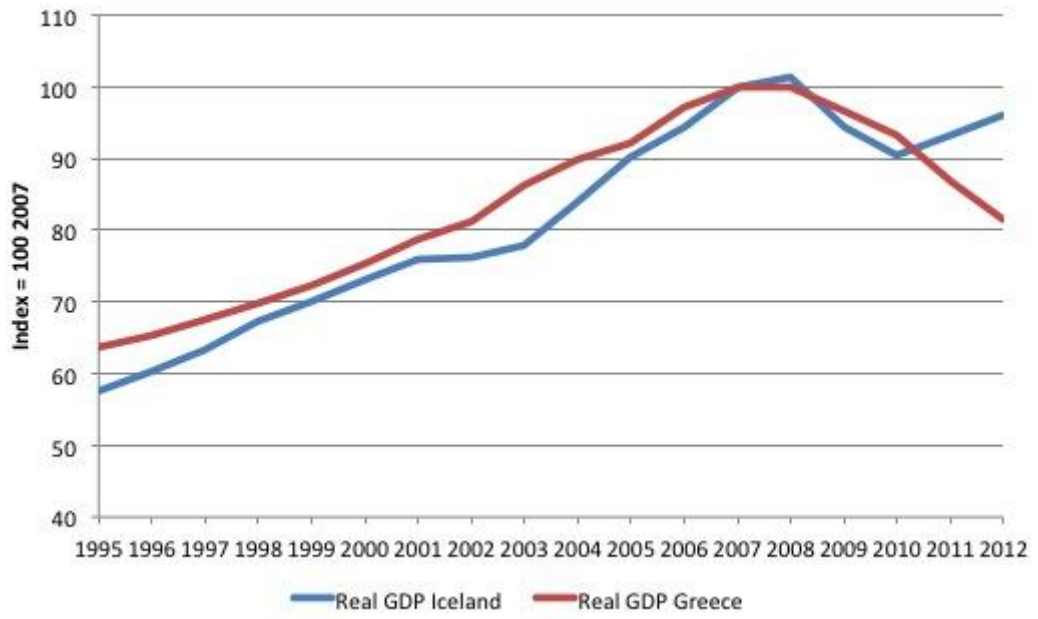
¹⁹ Ikus <http://www.unibertsitatea.net/blogak/heterodoxia/2013/03/21/warren-mosler-zurich-en/>. Halaber, ikus <http://moslereconomics.com/2013/03/30/zurich-video/>.

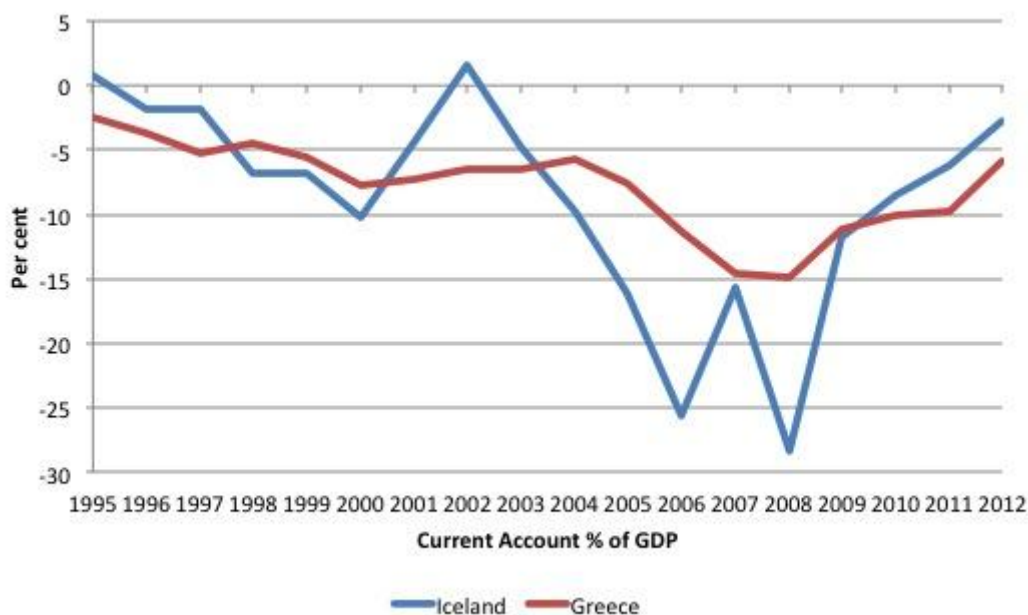
²⁰ Ikus <http://www.economonitor.com/lrwray/2013/03/29/what-went-wrong-in-cyprus-an-mmt-perspective/>.

²¹ Ingeleseaz: *“Think back to the days before 2008. Ireland was the Eurozone’s preferred bank haven. It issued euro deposits and paid handsome interest rates. Its banks blew up to gargantuan size. When the crisis came, the banks went bust and the deposits flew out.”*

²² Ingeleseaz: *“As I said long ago, anyone who has deposits in any Euroland bank that is not a German bank is either a philanthropist or a fool. And anyone who buys any Euroland government debt except German government debt is a philanthropist or a fool.”*

²³ Ikus <http://bilbo.economicoutlook.net/blog/?p=23270>.

Mitchell-ek dioenez, Eurolandian hondamendi bat bultzatzen ari dira euro burokratak²⁴.

Mitchell-en ustez, Ziprek Greziaren ildoari segituko dio, depresioan sartuz.

Islandia, aldiz, bere moneta subiranoarekin eta truke tasa flotatzailearekin, astiro, baina etengabe hobetuz doa. Horretarako, Islandian lider batzuk egon dira, Europako elite neoliberaleri aurre egin diotenak.

10. Prentsan ere Zipre (eta Islandia)

Etengabe aritu da prentsa Ziprez. Bi eredu besterik ez link honetan²⁵.

Hala ere, prentsan ere Islandiaren ereduaz azpimarratu dute²⁶.

²⁴ Ingelesezt: *“The point is that I think the Euro leadership is severely out of touch with the reality of the situation they are making. What they have now is a disaster, the costs of which will linger for generations to come.”*

²⁵ Kasurako, *The Guardian*: <http://www.guardian.co.uk/commentisfree/2013/mar/24/cyprus-euro-crisis-island-editorial> eta <http://www.guardian.co.uk/commentisfree/2013/mar/28/cyprus-lessons-disaster-editorial>.

²⁶ Ikus <http://www.rue89.com/2013/02/28/le-president-islandais-trop-de-banques-cest-une-mauvaise-nouvelle-240109>. Ez soilik Islandia: *“Les pays du nord de l’Europe – Groenland, Islande, Grande-Bretagne, Norvège, Danemark, Suède...– n’ont pas adopté l’euro, à part la Finlande. Aucun de ces pays n’a rejoint l’euro.”*